

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξαμηνίᾳ δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50, Ἀμερικῆς δολάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξῆμνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοὐδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 44ος

Ἀθήναι, 6 Νοεμβρίου 1937

Ἔτος 59ον.—Ἀριθ. 49

ΟΙ ΟΡΝΙΘΕΣ ΤΟΥ ΤΑΪΚΟΥΝ

ΚΙΝΕΖΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ὁ Ταϊκούν δίνει τὸν αὐτοκρατορικὸν τοῦ λόγου

Μπροστὰ ἡ ὠραία Μάο-Λίγκ, πίσω τῆς ὁ Κέν-Λόγκ καὶ τελευταῖος ὁ Πίν-Χό, πέρασαν τὸν κῆπο, ἀνέβηκαν δυὸ-τρεις σκάλες, πέρασαν ἀκόμα μερικὸς διαδρόμους—ἐλα ὠραία, πλούσια, ἡγεμονικά—κι' ἔφτασαν ἀπέξω ἀπ' τὴν κάμαρα, ὅπου καθόταν ὁ Ταϊκούν βυθισμένος στὴ θλίψη του, μπροστὰ στὴν ἀγαπημένη του πλουμιστὴ ὄρνιθα, ποὺ κοιτόταν ἀψυχη στὰ πόδια του.

Οἱ φύλακες, φυσικά, ἄφησαν τὴν αὐτοκράτειρα νὰ περάσῃ. Ὁ αὐτοκράτορας ὅμως δυστυχῶς οὔτε τὴν εἶδε οὔτε τὴν ἀκούσε. Κι' ἐκείνη ἀναγκάσθηκε νὰ τὸν σκουνητῇ ἐλαφρὰ στὸν ὦμο, γιὰ νὰ τὸν ξυπνήσῃ ἀπὸ τὴν νάρκη του.

— Ἀγαπητέ μου σύζυγε καὶ σεβαστέ μου κύριε, τοῦ εἶπε ἡ Μάο-Λίγκ, μὴν κλαῖτε πιά. Σὰς φέρνω ἕνα περίφημο ὀρνιθογιατρός, ἕναν Κινέζο ποὺ τὸν λένε Πίν-Χό. Αὐτὸς βεβαιώνει πὼς μπορεῖ νὰ ξαναφέρῃ στὴ ζωὴ τὴν πλουμιστὴ κόττα ποὺ θρηνοῦμε.

Καὶ λέγοντας ἔτσι, ἡ αὐτοκράτειρα καμώθηκε πὼς σκουπίζῃ ἕνα δάκρυ ἀπ' τὰ μάτια τῆς.

Ὁ Ταϊκούν σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ κοίταξε τὴ γυναῖκα του μὲ ἀπορία. Καὶ δείχνοντας τὸ πτώμα τῆς πλουμιστῆς κόττας, ψιθύρισε :

— Αὐτός; Εἶναι ἱκανός, λέει νὰ ξαναφέρῃ στὴ ζωὴ τὴν ἀγαπημένη μου; Δὲν τὸ πιστεύω. ... ὅχι, δὲν εἶ-

ναι δυνατό. ... Ἀνασταίνονται οἱ πεθαμένοι;

— Μ' αὐτὴ δὲν πέθανε, εἶπε ὁ Πίν-Χό σκύβοντας νὰ προσκυνήσῃ τὸν Ταϊκούν καὶ συγχρόνως σηκώνοντας ἕνα πόδι τῆς ὄρνιθας ὅχι, δὲν πέθανε βρισκεται μόνο σὲ λήθαργο.

Ἐδῶ ὁ Κέν-Λόγκ κάτι ἐτοιμάσθηκε νὰ πῇ. Αὐτὸς δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ πὼς ἡ πλουμιστὴ ὄρνιθα βρισκόταν νεκρὴ στὴν κάμαρα τοῦ

«Μπορῶ μάλιστα νὰ βάλω καὶ φρουροὺς στὴν πόρτα»...
(Σελ. 429, στ. γ')

Ταϊκούν καὶ ζωντανὴ στὸ ὑπουργεῖο. Καὶ βέβαια αὐτὸ ποὺ θάλεγε, θὰ χαλοῦσε ὅλα τὰ σχέδια τοῦ Πίν-Χό. Ἀλλὰ ὁ νεαρὸς Κινέζος τὰ ἐπρόλαβε, ρίχνοντάς του μιά ματιά καὶ βάζοντας τὸ δάχτυλό του στὸ στόμα. Κι' ὁ Κέν-Λόγκ, συνηθισμένος νὰ τὸν ἀκούῃ, δὲν εἶπε λέξη.

Στὸ μεταξύ, ὁ αὐτοκράτορας κοίταξε τὸν Πίν-Χό, τὸν παρατηροῦσε, τὸν ἐξέταζε. Ἦταν ἀραγε κανένας ἀγύρτης; Ὁχι, ἡ συμπαθητικὴ κι' ἐξυπνὴ φυσιογνωμία του δὲν τὸν εἰσέχνε τέτοιον

— Ἀν μοῦ συνεφέρῃς αὐτὴ τὴν ὄρνιθα, τοῦ εἶπε μὲ ζωηρὸ κι' ἐπίσημὸν τόνο, νὰ τὴν ξαναἰδῶ ζωντανὴ καὶ γερὴ, θὰ σοῦ κάμω ὅ,τι μοῦ ζητήσῃς. Σοῦ δίνω τὸν αὐτοκρατορικὸν μου λόγον.

Ὁ Πίν-Χό ἔσκυψε γιὰ νὰ κρύψῃ τὴν χαρὰ του. Μὰ ἦταν νὰ μὴ χαρῇ ὁ κακὸ μοῖρος, ἀφοῦ ὁ αὐτοκράτορας τῆς Ἰαπωνίας τοῦ ἔδινε τὸ λόγον νὰ τοῦ παραχωρήσῃ ὅ,τι τοῦ ζητοῦσε; Τέτοιες τύχες δὲν παρουσιάζονται καθεμέρα. ...

— Πρέπει νὰ μείνω μόνος μὲ τὴν ἄρρωστη ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, εἶπε θαρρετά. Ἐχει κανένα λόγο νὰ ἐναντιωθῇ σ' αὐτὸ ἡ Μεγαλειότης σου;

— Κανένα! ἀποκρίθηκε ὁ Ταϊκούν. Μπορῶ μάλιστα νὰ βάλω καὶ φρουροὺς στὴν πόρτα γιὰ νὰ μὴν ταραξῇ κανένας τὴ μοναξιά σου.

— Κάμετε ὅ,τι θέλετε, ἀποκρίθηκε ὁ Πίν-Χό.

Ὁ αὐτοκράτορας γύρισε στὴ Μάο-Λίγκ.

— Ἀν ὁ ξένος ποὺ μοῦ ἔφερε, τῆς εἶπε, μοῦ γιατρέψῃ τὴν ὄρνιθά μου, θὰ σοῦ χαρίσω κάτι διαμάντια, ποὺ φτάνουν στὴ λάμπη τῆς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου.

— Τὸ δῶρο αὐτὸ θὰ μοῦ προξενήσῃ μεγάλη χαρὰ, ἀποκρίθηκε ἡ αὐτοκράτειρα. ὅχι ὅμως μεγαλύτερη ἀπὸ ἐκείνην ποὺ θὰ αἰσθανθῶ, ὅταν θὰ ἰδῶ τὴ Μεγαλειότητά σου παρηγορημένη καὶ χαρούμενη.

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ Κέν-Λόγκ δὲν ἔδραλε μιλιὰ. Μὰ καὶ τί νὰ πῇ, ἀφοῦ ὁ Πίν-Χό τοῦ ἔγνεφε ὁλοένα νὰ μὴ μιλήσῃ, κι' ὁ Ταϊκούν οὔτε καμμιὰ ἐρώτησιν τοῦ ἔκανε, οὔτε γύριζε κἀν νὰ τὸν ἰδῇ;

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

(Παράφρ. ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν τῆς Δελιᾶ Χανούμ)

ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

Ήταν ακόμη στις αρχές του φθινοπώρου. Κάθε πρωί ο ήλιος ύψωνόταν σ' ένα ασυνήθιστο οὐρανό κι' έβριχνε τις αχτίδες του στη γη που ήταν θεόξενη, όσο δεν έπαιρνε παραπάνω. Το χόρτο στα λειβάδια και τα λουλούδια είχαν αρχίσει να μαραίνονται και τα φύλλα κρέμονταν δίχως πνοή απ' τα κλαδιά των δένδρων. Οι άνθρωποι και τα ζώα γύριζαν αποκαμωμένοι κι' έψαχναν να βρουν λίγο ίσκιο.

Και νά, που ένα πρωί, εκεί ψηλά στον οὐρανό — που ήταν τόσο γαλάζιος ώστε σε πονούσαν τα μάτια σου να τον βλέπεις — φάνηκε ένας σωρός από μικρά άσπρα συννεφάκια, δλοστρόγγυλα και κοντά-κοντά το ένα στ' άλλο.

— Για κοίταξε, μαμά, φώναξε ο Γιαννάκης, κοίταξε εκεί τα σύννεφα, δεν μοιάζουν σαν ένα κοπάδι από αρνιά;

— Ά, αναστέναξε η μητέρα. Έπιτέλους θά βρέξει!

Και πήρε τότε το Γιαννάκη της στα γόνατά της και του είπε πως τα μεγάλα σύννεφα στέλνουν τα μικρά για να κάνουν αναγνώριση, γιατί σ' αυτά είναι ευκολότερο ν' ανεβούν πολύ ψηλά και να ιδούν από κει ποιά μέρη της γης έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη από νερό. Κι' όταν τα συννεφάκια γυρίσουν πίσω λένε με όλα τα καθέκαστα, τί και τί είδαν, και τότε τα μεγάλα ξεκινούν και πηγαίνουν και βρέχουν όπου χρειάζεται.

Κι' αλήθεια, τα μικρά συννεφάκια που έμοιαζαν σαν ένα κοπάδι άσπρα αρνιά εξέταζαν με προσοχή όλο τον τόπο που απλωνόταν από κάτω τους. Έξαφνα, γρήγορα γρήγορα ξεκίνησαν να γυρίσουν πίσω γιατί από την αντικρυνή μεριά του οὐρανού είδαν να ξεπροβάλλει ένα άλλο κοπάδι αρνάκια. Μόλις έφθασαν λοιπόν εκεί που ήταν μαζεμένοι οι δικοί τους, δάλαν τις φωνές:

— Γρήγορα, νάρητε, γρήγορα. Είδαμε από μακριά να ξεπροβάλλει ένα άλλο κοπάδι σύννεφα που δίχως άλλο θά πάνε να είδοποιήσουν τους δικούς τους πως ο τόπος έχει ανάγκη από βροχή.

Τότε τα μεγάλα σύννεφα παρακάλεσαν τον άνεμο να τ' βοηθήσει. Και μόλις τελείωσαν τις προετοιμασίες τους και ξεκίνησαν, νάσου τον κι' έφθασε ο άνεμος και άρχισε να τ' σπρώχνει με όρμη.

Τ' άλλα σύννεφα ωστόσο έφθαναν κι' εκείνα την ίδια ώρα.

— Φύγετε από δω, φώναξαν σύγ-

χρονα ο ένας στρατός τα σύννεφα, στον άλλον. Πάρτε γρήγορα πόδι. Έμείς πρωτοήρθαμε!

Και οι δυο στρατοί άρχισαν να βρίσκονται χωρίς όμως να υποχωρή κανένα. Ο άνεμος, που ωστόσο είχε δυναμώσει και κόντευε να γίνει σωστή θύελλα, τους έσπρωχνε τον ένα άπάνω στον άλλον, τόσο που στο τέλος ήρθαν μούτρο με μούτρο. Τότε όλα τα σύννεφα φρένιασαν σε τέτοιο σημείο, που από το θυμό τους έγιναν μπλάβα.

— Άδειάστε μας τη γωνιά! ούρλιαζαν από τον ένα στρατό.

— Χά! χά! γελοῦσαν από τον άλλον. Τώρα θά ιδήτε τί πανηγύρι έχει να γίνει. Έμείς έφέραμε μαζί μας και τις άστραπές μας.

Κι' όπου ν' ανοιγοκλείσεις τα μάτια σου βγάζουν τις άστραπές τους και τις πετούν επάνω στ' άλλα σύννεφα. Οι φλόγες τους έσχισαν τον οὐρανό κι' οι βροντές βοούσαν και μπουμπουνίζαν και ο άνεμος σφύριζε με μανία.

Μά τόσο είχαν αποσιωθεί τα σύννεφα στον καυγά τους, ώστε είχαν ξεχάσει ολότελα τον σκοπό που τα είχε κάνει να βγούν έξω. Και αν καμιά φορά έπεφταν τίποτε στάλες από τα ντεπόζιτά τους, γινόνταν κατά λάθος.

Οι δυο αντίπαλοι ήταν το ίδιο άτρόμητοι και γενναίοι και κανείς δεν άποφάσιζε να υποχωρήσει. Κι' έξακολούθησαν τον καυγά τους ως την ώρα που άρχισαν τα πολεμοφόδια τους, δηλ. οι άστραπές, να τους σώονται.

Μαζί με τα μεγάλα σύννεφα πολεμούσε κι' ένα μικρό που δεν ήξερε ακόμη καλά να μανουδράρει τις φλόγινες ρομφαίες του. Και νά, που του ξεφεύγει ένας από τους κεραυνούς και πέφτει ίσα-ίσα επάνω στο καμπαναριό της έκκλησίας!

Καθώς φαντάζεστε βέβαια, πέφτοντας το άστροπελέκι έκανε ένα κρότο φοβερό. Όλοι όσοι βρίσκονταν εκεί γύρω νόμισαν πως κουφάθηκαν και το κακόμοιρο το καμπαναριό πήρε στη στιγμή φωτιά.

Όχι, έπρεπε ν' ακούσετε πως τα μεγάλα σύννεφα άρχισαν να μαλλώνουν το μικρό, που δεν ήξερε πού να κρυφτεί απ' την ντροπή του.

Όστόσο, βλέποντας την πυρκαϊά που άναψε στο καμπαναριό, όλα τα σύννεφα θυμήθηκαν μονομιάς ποιά ήταν η αληθινή αιτία του έρχομού τους και έπιασαν όλα μαζί να ρίχνουν τη βροχή τους, με τόση όρμη που η πολυζεσταμένη γη άρχισε να άχνίζει.

Τα σύννεφα έβαλαν τα δυνατά τους για να σβύσουν τη φωτιά και έτσι,

όταν έφθασαν οι πυροσβέστες με τις άντλίες τους, και τους σωλήνες τους και τις σκάλες τους για να βοηθήσουν κι' αυτοί να σωθεί η έκκλησία, ή φωτιά κόντευε σχεδόν να σβύσει. Ο μόνος που έκανε χαλάστρες σ' όλη αυτή την υπόθεση ήταν ο άνεμος, που εξακολουθούσε να φυσάει, γιατί όταν πάρη φόρα και βαλθεί σε κάτι δεν τ' αφήνει για όλο τον κόσμο και το άρέσει να τ' κάνει όλα άνω κάτω και να φέρνει σύγχυση και ταραχή.

Τα σύννεφα, που είναι πλάσματα ήσυχια και ειρηνικά, έννοιωθαν μεγάλη λύπη που ένας όμοιος τους έγινε αιτία να καταστραφεί το καμπαναριό, γιατί αν τότε-τότε τυχαίνει να μαλλώσουν μεταξύ τους και να κάνουν φασαρία, ωστόσο πάντοτε προσέχουν να μην αφήσουν τους κεραυνούς τους να πέσουν κάτω. Τους άρέσει οι άνθρωποι που κατοικούν στη γη να τ' νομίζουν για πλάσματα άνώτερα και σπουδαία.

Το μικρό σύννεφο που είχε γίνει η αιτία της συμφοράς άναγκάστηκε να παραδώσει τις λίγες άστραπές που του έμειναν. Ο άνεμος θέλοντας και μη άναγκάστηκε να γυρίσει άμέσως σπίτι του και τα σύννεφα εξακολούθησαν να ρίχνουν άφθονο το νερό τους για να δροσίουν τη γη, τα φυτά και τα ζώα και να ξεανακερίσουν πάλι έτσι την έκτίμηση των ανθρώπων.

Στο τέλος βάλθηκαν όλα μαζί για να στήσουν, με τη βοήθεια από μερικές καλόδολες αχτίδες, ένα θαυμάσιο οὐράνιο τόξο.

Το μικρό συννεφάκι, το ζημιάρικο, είχε τόσο μεγάλη επιθυμία να εξιλεωθεί για το άμάρτημά του, που έκανε μια παραπανιστή προσπάθεια. Με πολύ μεγάλο κόπο κατάφερε να σχηματίσει πάνω από το πρώτο, ένα δεύτερο οὐράνιο τόξο, πιδ χλωμό λιγάκι, αλλά τόσο όμορφο, που μόλις το είδαν οι άνθρωποι καταμαγεύθηκαν και τ' άλλα σύννεφα τ' συγχώρησαν μ' όλη τους την καρδιά.

K. Schmeltzer

**

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ήσυχος μήνας για μās ανοίγει Πρωί κι' απόγευμα μέσα στην τάξη. Ένα διάλειμμα, ανάσα λίγη! και πάλι κλείσιμο; Θεός φυλάξει!

Τ' ακούει ο δάσκαλος. Να μη μολύνει Μιά τέτοια σκέψη τα λογικά σας.

Έμπρός μελέτη, κ' ευγνωμοσύνη Θ' άνθιση κάποτε μέσ' την καρδιά σας.

Σήμερα είναι χαράς ευαγγέλια! Διακάδα, υπαίθρο, τρελλά παιχνίδια! Σάκκο στον ώμο, στά χέλλη γέλια! Κι' αύριο; κλείσιμο; Πάλι τα ίδια;

ΦΑΚ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟ ΜΑΘΗΜΑ

Άγαπητοί μου,

Σ' ΕΝΑ σπίτι, το περασμένο Σάββατο, έτυχε νακούσω τον ακόλουθο διάλογο μεταξύ της μητέρας και του μεγαλύτερου γιου της, που είναι δεκαπέντε χρονών μαθητής.

— Μαμά, να φάμε πιδ γρήγορα σήμερα, γιατί στις τρεις πρέπει να πάω στο Γυμναστήριο.

— Όχι! Δεν θά πᾶς σήμερα στο Γυμναστήριο. Προχτές κάνατε τέτοια έκδρομή. Πεζοπόρησες έννιά ώρες, πρώτη φορά στη ζωή σου. Είσαι κουρασμένος. Η γυμναστική σήμερα είναι περιττή.

— Άδύνατο! Πρέπει να πάω. Δεν είμαι καθόλου κουρασμένος. Μόνο έφτά ώρες πεζοπόρησα προχτές, όχι έννιά. . .

— Θέ μου! μά τί μανία είν' αυτή που σ' έχει πιάσει για τη Γυμναστική; Για κανένα άλλο μάθημα δεν κάνεις έτσι.

— Μά είναι το σπουδαιότερο μάθημα, μαμά!

— Η Γυμναστική; Δεν τ' πιστεύω.

— Μά ναι, μαμά! Έτσι λένε όλοι στο σχολείο.

— Και γιατί η Γυμναστική είναι το σπουδαιότερο μάθημα;

— Δεν ξέρω, αλλά είναι.

— Πώς δεν ξέρεις; Έγώ να σου πω. Η Γυμναστική σάς κάνει δυνατούς στο σώμα. Είναι βέβαια σπουδαίο κι' αυτό. Μά μόνο σώμα είναι ο άνθρωπος;

— Όχι. . . είναι και νοῦς, είναι και ψυχή.

— Όρατα! Κι' ο νοῦς, η ψυχή, δεν είναι σπουδαιότερα από το σώμα; Γιατί σάς στέλνουμε στο σχολείο; Πρώτα-πρώτα για ν' αναπτύξετε το νοῦ σας και να καλλιεργήσετε την ψυχή της. Χωρίς αυτό, τί θά διαφέρετε από τον άγράμματο, τον άπαίδευτο; Κι' ο άγράμματος έχει γερό, γυμνασμένο σώμα. Γιατί σήμερα όλοι κάνουν Γυμναστική, και μικροπάλληλοι, κι' έργάτες, κι' υπηρέτες, και λοῦστροι. Πολλοί είναι κι' άθλητές. Άλλά μόλις ξέρουν να γράφουν τ'ονομά τους. Έχουν αυτοί καμιά αξία; Μόνο ο πνευματικός άνθρωπος αξίζει. Και γι' αυτό, σου λέω, σάς στέλνουμε στο σχολείο: να γίνετε άνθρωποι πνευματικοί. Πώς λοιπόν η Γυμναστική είναι το σπουδαιότερο μάθημα; Αυτό δεν τ' καταλαβαίνω.

— Μ' άφου είναι; άφου τ' θεωρούν;

— Κακά. Σπουδαιότερα μαθήματα είναι τα άλλα. Η Φιλολογία, τα Μαθηματικά, οι Φυσικές Έπιστήμες, ή Ιστορία, ή Γεωγραφία, οι ξένες γλώσσες. Πρώτα αυτά, έπειτα η Γυμναστική.

— Μά δεν χρησιμεύει κι' η Γυμναστική;

— Δεν είπα πως δεν χρησιμεύει; «Νοῦς ὀνίης ἐν σώματι ὀνίει»... Αὐριο θά γίνετε και στρατιῶται. Η Πατρίδα σάς θέλει δυνατούς και γυμνασμένους. Όχι όμως κι' άγράμματος, άκαλλιέργητους! Έσείς θά είσαστε

οι αὐριανοί έπιστήμονες, έσείς θάποτελείτε τον πνευματικό κόσμο του έθνους σας. Και σ' αυτό πρέπει ν' άποδλέπετε περισσότερο.

— Καλά. Μά στο Γυμναστήριο σήμερα θά πάω.

— Και σήμερα και την Τρίτη;

— Όχι την Τρίτη θά καθήσω να μελετήσω.

— Τότε πήγαινε. Δεν θέλω βέβαια νάφήσης την Γυμναστική. Άλλά να μην παραμελήσης γι' αυτήν τα σπουδαιότερα.

Περιττό να σάς πω, πως είμαι έντελώς με τη γνώμη της μητέρας.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΥ

[ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Σ'

— Γαμπρέ μου Μαρκήσιε, ένα ευγενικό παλληκάρι σαν και σένα χρωστᾷ να κάμη στην άρραβωνιαστικά του δῶρο που να μην έγινε ποτέ. Δεν είν' έτσι;

— Μάλιστα, αποκοίθηκε ο Πιτσιρίκος και σαν τί δῶρο θέλετε να κάμω στη βασιλοπούλα άρραβωνιαστικά μου;

— Άκουσε. Έδω κοντά ζῇ ένας Δράκος, ψηλός ξε μέτρα, που λένε πως τρώει ολάκερο βῶδι στην καθησιά του. Η κόρη μου θέλει να της τὸν φέρης σκλάβο. Μπορείς;

Ο Πιτσιρίκος κατάλαβε πως αυτό ήταν παγίδα, αλλά χωρίς να ταραχθῇ, άποκοίθηκε:

— Γιατί όχι; Δεν είναι βέβαια και τόσο εύκολο, μ' άφου τὸ θέλει η βασιλοπούλα, θά κάμω ὅ,τι μπορώ.

Κι' άμέσως πήρε τὸ πέτινο ταγάρι του, έβαλε μέσα, μαζί με την άξινα, τὸ τσεκούρι και την πηγή, ένα ψωμί, ένα κομμάτι τυρί κι' ένα μαχαίρι κι' έφυγε για τὸ δάσος. Ο Πέτρος έκλαιγε, ο Παῦλος όμως γελοῦσε, γιατί ήταν βέβαιος πως δεν θά ξαναβλεπε αὐτόν τὸν άδερόφο, που οί επιτυχίες του τὸν έταπεινώναν.

Αμα έφτασε στο δάσος, ο Πιτσιρίκος άρχισε να φωνάζει προκλητικά:

— Δράκο, ε Δράκο, πού είσαι; Άν σου βασιτά, έβγα να μετροηούμε. Τί κοῦβεσαι; φοβάσαι; Έβγα λοιπόν!

Ο Δράκος άποκοίθηκε απ' τη σηλιά του μ' ένα φοβερό μουγγρητό:

— Τώρα, περιμένε! Θά βγῶ και, ὅποτος κι' αν είσαι, θά σε κάμω μιὰ χαψιά!

Σε λίγο ο Δράκος βγῆκε έξω, κοίταξε γύρω του αλλά δεν είδε κανένα. Έπιτέλους, σκίβοντας ανακάλυψε τὸν άνθρωπάκο που καθόταν

ἐπάνω σ' ένα κοτύσουρο με τὸ ταγάρι ἀνάμεσα στὰ πόδια του.
— Ἐσύ με φώναξες, κουτσουβέλο; ἔκαμε με θυμό. Ἐσύ ἤρθες νὰ με-
τοηθῇς μαζί μου;

— Ἐγώ, γέρο μου, ἀποκρίθηκε ὁ Πιτσιρῖκος. Ἦρθα νὰ σὲ νικήσω
καὶ νὰ σὲ πᾶω σκλάβο.

— Καλέ, τί μᾶς λές; Ἐξω ἀπὸ τὸ δάσος μου γρήγορα, τρελλέ! Οὐ-
τε νὰ σὲ χάψω δὲν καταδέχουμαι.

— Ποιὸ δάσος σου; Δικό σου εἶναι, νομίζεις; Μὰ πὶδὸν πολλὴ εἶναι
δικό μου, ἀφοῦ μπορῶ νὰ τὸ κάμω πελεκούδια σ' ένα τέταρτο τῆς ὥρας!

— Ἐτσι ἔ; Καὶ δὲν τὸ κάνεις, νὰ τὸ ἰδῶ;

Ἀμέσως ὁ Πιτσιρῖκος ἔβγαλε τὸ μαγικό του τσεκούρι καὶ τοῦ εἶπε
σιγά: «Κόβε! κόβε, γειά σου!». Καὶ τὸ τσεκούρι ἄρχισε νὰ χτυπᾷ, νὰ
πελεκᾷ, νὰ κόβῃ, νὰ σπᾷξῃ, νὰ λιανίζῃ ἀπὸ πάνω ἴσαμε κάτω τὰ δέντρα
τοῦ δάσους, πὺν τὰ κλαδιά τους ἔπεφταν βροχή στὸ κεφάλι τοῦ Δράκου.

— Φτάνει, φτάνει! φώναξε αὐτός. Εἶδα πὺς κάνεις ὅ,τι λές, δὲν εἶ-
ναι ἀνάγκη καὶ νὰ μοῦ ρημάξῃς ὅλο τὸ δάσος. Μὰ ποῖος εἶσαι σύ;

— Εἶμαι ὁ ἑκαουστὸς μάγος Πιτσιρῖκος. Φτάνει νὰ πῶ ἕνα λόγο στὸ
τσεκούρι μου καὶ νὰ σοῦ πάρῃ ἀμέσως τὸ κεφάλι. Μὴν κουνηθῇς.

Ὁ Δράκος στάθηκε σαστισμένος. Ὁ Πιτσιρῖκος, πὺν εἶχε πεινάσει,
ἔβγαλε τὸ ψωμοτύρι του καὶ ἄρχισε νὰ τρώῃ.

— Τ' εἶν' αὐτὸ τὸ ἄσπρο πράμμα; ρώτησε ὁ Δράκος πὺν δὲν εἶχε
ἰδεῖ τοῦ ποτέ του.

— Πέτρος, ἀποκρίθηκε ὁ Πιτσιρῖκος.

— Καὶ τρῶς πέτρες ἐσύ;

— Ναί, πάντα. Γι' αὐτὸ δὲν ψηλώνω σὰν καὶ σένα πὺν τρῶς βώδια.
Μὰ καὶ γι' αὐτὸ εἶμαι δυνατώτερός σου. Ἐλα τώρα, μπάσε με στὸ σπι-
τι σου.

— Μετὰ χαρᾶς. Κόπιασε.

Ὁ Δράκος ξεκίνησε, ὁ Πιτσιρῖκος τὸν ἀκολούθησε καὶ σὲ λίγο ἔφτα-
σαν σὲ μιὰ ἀπέραντη σπηλιά. Μπήκαν μέσα καὶ ὁ Πιτσιρῖκος εἶπε:

— Τώρα θὰ κάμουμε μιὰ συμφωνία. Ἄν ἐγὼ δὲν μπορέσω νὰ κά-
μω ὅ,τι κάνεις ἐσύ, θὰ γίνω σκλάβος σου. Ἄν ἐσύ δὲν μπορέσης νὰ κά-
μῃς ὅ,τι κάνω ἐγώ, θὰ γίνῃς σκλάβος μου. Δέχεσαι;

— Σύμφωνα. Θέλω νᾶχω σκλάβο μου ἕνα ἔξυπνο ἄνθρωπᾶκο σὰν
καὶ σένα. Καὶ γιὰ νὰρχίσουμε, νὰ δυὸ κουβάδες. Πήγαινε νὰ μοῦ φέρῃς
νερὸ νὰ μαγειρέψω τὸ φαί μου.

Ὁ Πιτσιρῖκος κοίταξε τοὺς κουβάδες. Ἦταν τόσο μεγάλοι, πὺν οὐ-
τε νὰ τοὺς κουνήσῃ δὲν θὰ μπορούσε. Νὰ πνιγῇ μέσα, μάλιστα.

— Χά, χά, γέλασε ὁ Δράκος. Βλέπεις πὺς δὲν μπορείς νὰ κάμῃς ὅ,τι
κάνω ἐγώ; Πάρε γρήγορα τοὺς κουβάδες καὶ ἄντε νὰ τοὺς γεμίσεις.

— Δὲν χοιᾶζεται, ἀποκρίθηκε ὁ Πιτσιρῖκος. Ἐγὼ θὰ φέρω τὴν πη-
γὴ τὴν ἴδια νὰ γεμίσει νερὸ τὸ καζάνι σου. Ἐτσι κερδίζουμε καιρό.

— Τί λές ἐκεῖ! φώναξε ὁ Δράκος. Μοῦ ρημάξῃς τὸ δάσος, θὰ μοῦ
πάρῃς καὶ τὴν πηγὴ μου; Ἄσε με ἥσυχο! Πᾶω νὰ φέρω νερὸ μόνος
μου, καὶ σὺ ὡς νὰ γυρίσω, ἄναψε φωτιά.

Ἐτσι ἔκανε. Ὅταν κρεμάστηκε πάνω ἀπ' τὴν φωτιά τὸ καζάνι με-
τὸ νερὸ, ὁ Δράκος ἔρριξε μέσα ἕνα βώδι κομματιασμένο, πενήντα λάχα-
να καὶ ἕνα κάρρο καρότα. Κι' ἀφοῦ ἔβρασε τὸ φοβερὸ αὐτὸ φαί, εἶπε στὸν
Πιτσιρῖκο:

— Καὶ τώρα στὸ τραπέζι! Νὰ ἰδοῦμε, τρῶς ἐσύ ὅσο μπορῶ νὰ τρώω
ἐγώ; Ἐδῶ δὲν εἶναι ἄσπρες πετρίτσες...

— Ἐμπρός! εἶπε ὁ Πιτσιρῖκος.

Κι' ἐκάθησε στὸ τραπέζι, ἀντίκρου στὸ Δράκο, ἀφοῦ ὅμως ἔκρυψε
πρῶτα, κάτω ἀπ' τὸ ροῦχο του, τὸ πέτινο ταγάρι.

Καὶ τί ἔκανε ὁ κατεργάρας; Ἀντὶ νὰ τρώῃ τὸ φαί του, σὰν τὸ Δρά-
κο πὺν τὸ καταβρόχθιζε, αὐτὸς τὸ ἔρριχνε με τρόπο στὸ ταγάρι του, καὶ
κρέας καὶ λάχανα καὶ καρότα.

— Χμ! ἔκαμε μιὰ στιγμή ὁ Δράκος. Μοῦ φαίνεται πὺς πρέπει νὰ
ἐξουμπώσω ἕνα κομμάτι ἀπ' τὸ γιλέκι μου.

— Ἄ, ἔτσι; γέλασε ὁ Πιτσιρῖκος. Ἐγώ, βλέπεις, δὲν ἐξουμπώνω
κανένα. Τρώω λοιπὸν, τεμπέλη!

— Στάσου νὰ ἐξουμπώσω ἄλλο ἕνα, εἶπε σὲ λίγο ὁ Δράκος. Ἐσύ,
ἀλήθεια τρῶς, τὸν περὶδρομο. Πῶ, πῶ, τί στομάχαρο πὺν θάχῃς! Μὰ
βέβαια, ἀφοῦ τρῶς πέτρες.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΝΑΧΕΣ ΓΑΪΔΑΡΟΥΣ

Μιά φορά, ἕνας χωριάτης, μετὸ
γάϊδαρό του φορτωμένο, περνοῦσε
ἀπὸ ἕνα ἀκρογιάλι. Ἦταν μεγάλη
τριφυμία, καὶ ἕνα πελώριο κύμα ἄρ-
παξε τὸ γαϊδάρο στὴ θάλασσα, καὶ
ἐπειδὴ τὸν ἐμπόδιζε καὶ τὸ βαρὺ του
φόρτωμα, δὲν μπόρεσε ὁ κακόμοιρος
νὰ βγῇ καὶ πνίγηκε.

Ἀπαρηγόρητος ὁ χωριάτης, γύρι-
σε στὸ χωριὸ του μονάχος. Ὑστερ-
ἀπὸ δυὸ-τρεις ἡμέρες, περνοῦσε πάλι
ἀπ' τὸ ἴδιο ἀκρογιάλι. Ἦταν μεγάλη
γαλήνη, καὶ τὸ κύματάκι μόλις ἐ-
φλοίσβιζε στὴν ἄμμουδιά: τσάφ!...
τσάφ!... Ὁ χωριάτης στάθηκε, κοί-
ταξε τὴ θάλασσα πὺν φαινόταν σή-
μερα τόσο καλὴ, καὶ θυμούμενος τὴν
προχτεσινὴ της κακία, κούνησε τὸ
κεφάλι του καὶ μουρμούρισε:

— Τί τσάφα καὶ τσούφα;... Νᾶ-
χες γαϊδάρους νᾶπνιγες!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΟ ΠΙΟ ΘΡΑΙΟ ΔΩΡΟ

Τούτη τὴν ἱστορία μοῦ τὴ διηγῇ-
θηκε ἕνας γέρος παπᾶς, ἕνας γέρος
παπᾶς ἀπὸ ἕνα μικρὸ χωριὸ στὸ βᾶ-
θος τῆς ἐπαρχίας. Μοῦ φαίνεται σὰν
νὰ βλέπω ἀκόμα τὸ ἀγαθὸ καὶ γλυ-
κὸ πρόσωπό του καὶ τὸ ὠραῖο περι-
δόλι του τὸ λουσμένο στὸν ἥλιο. Ἀ-
τί μαγευτικὸ, τί πρόσχαρο περιδόλι!
Τὰ λαχανικά καὶ τὰ λουλούδια ἦταν
φυτεμένα ἀνάκατα μετὰ μιὰ γραφικὴ
ἀκαταστασία. Τὸ ἄρωμα ἀπὸ τὶς
φραουλιές μπερδεύονταν μετὰ τὸ ἄρω-
μα ἀπὸ τοὺς μενεξέδες καὶ στὸ ἴδιο
τετράγωνο ὠριμάζαν τὰ ροδάκινα
μαζί μετὰ τὰ φασολάκια. Μέσα στὴ
χλιαρὴ ἀνοιξιὰτικὴ ἀτμόσφαιρα ὄλες
αὐτὲς οἱ εὐωδιὲς ἀνέβαιναν στὸ κε-
φάλι. Τὰ ἔντομα βούιζαν, τὰ πουλιὰ
κελαῖδούσαν. Ἀνάμεσα στὶς ἀχλαδιὲς
ἐξεχώριζε τὸ γαλάζιο σαλάκι τῆς
Μαρθῆς, τῆς γρηᾶς ὀνηρέτριας πὺν
ἐφεύλλιζε τ' ἄμπέλι. Βασίλευε στὸ
περιδόλι αὐτὸ μιὰ εἰρηνικὴ εὐφροσύνη
πὺν σοῦ ἄνοιγε τὴν καρδιά.

Μιλούσαμε γιὰ τὴν εὐχαρίστηση
πὺν αἰσθάνεται κανεὶς ὅταν χαρίζε
κάτι.

— Ἐγώ, εἶπε ὁ γέρος παπᾶς, δὲν
προσέφερα ποτέ μοῦ ἄλλο δῶρο με-
γαλύτερη εὐχαρίστηση καὶ καλὴ
καρδιά, ἀπ' ὅ,τι ἕνα γύψινο ἀγαλμα-
τάκι τῆς Παναγίας.

— Σὲ ποιὸν τὸ χαρίσατε, αἰδεσι-
μώτατε;

— Σ' ἕνα μικρὸ παιδάκι. Μὰ εἶ-
ναι ἱστορία ὀλόκληρη.

Σίωπασε μιὰ στιγμὴ συλλογισμένος
καὶ ὑστερὰ ἄρχισε:

— Τρία παιδιὰ ἦταν καὶ ἔρχονταν
καὶ μ' ἔβλεπαν κάθε πρωί: Ὁ Παῦ-
λος, ὁ Λέων καὶ ὁ Γιωργάκης, τρεῖς
ἀδελφοί. Ὁ μεγάλος περπατοῦσε στὰ
ἑφτά, ὁ τρίτος, ὁ Γιωργάκης μόλις
εἶχε κλείσει τὰ τέσσερα.

Κάθε πρωὶ τακτικὰ ἔφθαναν κατὰ
τὶς ὀκτὼ ἢ ὡρα, κρατώντας στὸ χέρι
τοὺς τῆς φέτας τοὺς τὸ ψωμί. Πηγαίνα-
με πρῶτα νὰ καλημερίσουμε τὴν
Παναγίτσα, πὺν τὸ ἀγαλματάκι τῆς
τὸ εἶχα στημένο σ' ἕνα μικρὸ βα-
θούλωμα τοῦ τοίχου στὸ βᾶθος τοῦ
περιβολοῦ. Κρατώντας τὰ σκουφά-
κια τοὺς στὸ χέρι ἔλεγαν φρόνιμα
φρόνιμα τὸ «Χαῖρε Μαρία» καὶ ὑστε-
ρὰ γυρίζαμε στὴν κουζίνα ὅπου ἡ
Μαρθὴ ἄλειβε τὶς φέτες τοὺς μ' ἕνα
παχὺ στρώμα μέλι ἢ γλυκό. Συχνὰ
ἐτύχαινε νὰ μιλήσουμε γιὰ τὴν Πα-
ναγίτσα. Τὸ ἀγαλματάκι αὐτὸ τὸ εἶ-
χα κερδίσει σὲ μιὰ φιλανθρωπικὴ
ἀγορά. Ἦταν ὀλοκαίνουργο, με ἄ-
παλὰ χρώματα, με μιὰ χρυσὴ κορῶ-
να στὸ κεφάλι καὶ χρυσὰ ἀστέρια στὸ
μανδύα. Τὰ τρία ἀδελφία τὸ ἔθαύ-
μαζαν μ' ὅλη τους τὴν καρδιά.

Μιά μέρα μοῦ λέει ὁ Παῦλος:

— Λοιπὸν, Παππούλη, πότε θὰ μᾶς
τὴ δώσης τὴν Παναγίτσα σου;

— Μὰ, Παυλάκη μου, δὲν σοῦ εἶπα
ποτέ πὺς ἔχω σκοπὸ νὰ στὴ δώσω;

— Δὲν τὸ εἶπες, ἔκανε ὁ μικρού-
λης, ἐσύ ὅμως ἔχεις ἕνα σωρὸ Πα-
ναγίτσες. Ἐχεις μιὰ μεγάλη μέσα
στὴ σάλλα, μιὰν ἄλλη πάνω ἀπὸ τὴν
ἐξώπορτα, ἄλλη μιὰ στὴν κρεββατο-
κάμαρά σου καὶ ποῦ νὰ βάλομε καὶ
ἐκεῖνες πὺν εἶναι στὴν ἐκκλησίᾳ! Κι'
ἐμεῖς δὲν ἔχουμε οὔτε μιὰ μονα-
χὴ. Εἶναι σωστὸ αὐτὸ, ἔ;

Δίχως ἄλλο, σύμφωνα με αὐτὰ τ'
ἀκατανίκητα ἐπιχειρήματα, δὲν ἦταν
καθόλου σωστὸ. Ζήτησα μιὰ δικαιο-
λογίᾳ, δὲν τὴν βρήκα καί, ξαφνικά,
παίρνοντας τὴν ἀπόφασή μου:

— Ἐ, καλὰ, εἶπα, θὰ σᾶς τὴν δώ-
σω τὴν ἡμέρα πὺν θὰ εἰσάγετε πολὺ
φρόνιμα.

— Σὲ ποιὸν θὰ τὴ δώσης; Σὲ
μένα γιατί εἶμαι ὁ πὺν μεγάλος;

— Ὁχι, ἔκανε ἐκετετικὰ ὁ Γιωργά-
κης, σὲ μένα γιατί εἶμαι ὁ πὺν μικρός.

— Σὲ μένα, φώναξε ὁ Λέων, γιὰ-
τί δὲν εἶμαι οὔτε ὁ πὺν μεγάλος, οὔ-
τε ὁ πὺν μικρός.

— Ὁχ τὴ δώσω σ' ἐκεῖνον πὺν
θὰ τὸ ἀξίξῃ, εἶπα με σταθερὴ φωνή.

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα κάθε πρωὶ
πὺν ἔρχονταν, μοῦ ἔκαναν πάντοτε
τὴν ἴδια ἐρώτηση:

— Καὶ πότε θὰ μᾶς κᾶνῃς ἀξίους νὰ
πάρουμε τὴν Παναγίτσα σου, Παπ-
πούλη;

Στὴν ἀρχὴ ἔλεγαν τὴν Παναγίτσα

καὶ μ' ἔβλεπαν κάθε πρωί: Ὁ Παῦ-
λος, ὁ Λέων καὶ ὁ Γιωργάκης, τρεῖς
ἀδελφοί. Ὁ μεγάλος περπατοῦσε στὰ
ἑφτά, ὁ τρίτος, ὁ Γιωργάκης μόλις
εἶχε κλείσει τὰ τέσσερα.

«σου» μὰ σὲ πολὺ λίγες μέρες ἔγινε
τὴν Παναγίτσα «μας».

Τέλος μιὰ μέρα, ὁ Παῦλος μοῦ εἶ-
πε μετὰ μεγάλη πίκρα στὴ φωνή
του:

— Ἀμ' τὸ βλέπω πὺς δὲν θέλεις
νὰ μᾶς τὴ δώσης τὴν Παναγίτσα
μας! Τότε δὲν ἔπρεπε λοιπὸν νὰ
μᾶς τὴν τάξης!

Ἐ, αὐτὴ τὴν ἡμέρα εἶδα πὺς τὸ
πράγμα δὲν ἔπαιρνε πιά ἀναβολή.

— Ὁχ σᾶς τὴ δώσω σήμερα, τοὺς
εἶπα ἀποφασιστικά. Ἐχετε ὅλο τὸ
πρωῖνὸ μπροστά σας. Βαλθῆτε καὶ οἱ
τρεῖς σας νὰ μοῦ φέρετε κάτι γιὰ
τὴν Παναγίτσα. Ὁχ χαρίσω τὸ ἀγαλ-
ματάκι σ' ὅποιον τῆς φέρῃ τὸ πὺν
ὠραῖο δῶρο.

«Πῆρε τὸ διστάκι στὰ χέρια του καὶ ἀφῇ-
σε τὸ σκύλλο νὰ κοιμηθῇ...»

Ὁ Παυλάκης στάθηκε λίγα λεπτά
γιὰ νὰ σκεφθῇ:

— Ὁχ πάρω τὸ τουφέκι μου καὶ
τὴ σφεντόνα μου, εἶπε, καὶ θὰ τῆς
φέρω τῆς Παναγίτσας μιὰ πέριδικα.

Τί λές, Παππούλη, δὲν θὰ τῆς ἀρέσῃ;

— Τὸ κυνῆγι αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἀ-
παγορεύεται, παρατήρησα.

Μὰ αὐτὸς εἶχε κιόλας φύγει δίχως
νὰ μ' ἀκούσῃ.

— Ἐγὼ θὰ πᾶω νὰ πιάσω ἕνα
ψάρι τόσοσο μεγάλο! ἔκανε ὁ Λέων.

Ἀνοίξε διάπλατα τὰ χέρια του
γιὰ νὰ μοῦ δείξῃ πόσο μεγάλο ἦταν
τὸ ψάρι καὶ ἔγινε ἄφαντος.

— Κι' ἐσύ; ρώτησα τὸ Γιωρ-
γάκη.

Μὲ κοίταξε, καὶ χαμογελώντας μ'

ἔκείνο τὸ μαγευτικὸ χαμόγελό του,
μοῦ εἶπε: — Δὲν ξέρω!

Ὑστερὰ ἔφυγε, μετὰ τὰ χερᾶκια
του σταυρωμένα πίσω στὴν πλάτη
καὶ κοιτάζοντας τὸν ἄέρα.

Πρῶτος γύρισε πίσω ὁ κυνηγός:
ἦταν κατακόκκινος καὶ ἔξαλλος ἀπὸ
τὸν ἐνθουσιασμό του, τόσο πὺν δὲν
μποροῦσε νὰ μιλήσῃ.

— Παππούλη, Παππούλη, ἐγλύ-
τωσα μιὰ κότα καὶ ἡ κυρά της μοῦ
ἔδωσε ἕνα αὐγό. Νά, γιὰ κοίταξε!

Τὸ φερα γιὰ τὴν Παναγίτσα. Ἐγὼ
λέω πὺς θὰ εὐχαριστηθῇ πολὺ μ'
αὐτὸ τ' αὐγὸ πὺν τὸ κέρδισα μετὰ
τοῦ κουράγιό μου!

Κάθησα τὸ παιδί στὰ γόνατά μου
καὶ τοῦ σήκωσα τὰ μαλλιά πὺν εἶ-
χαν πέσει στὸ καθίδρο μέτωπό του.

— Γιὰ διηγῆσαι μοῦ τὸ κατόρθω-
μά σου, τοῦ εἶπα.

— Νά, ἐπῆρα τὸ ντουφέκι μου
καὶ τὴ σφεντόνα μου καὶ ἡ μαμμὰ μοῦ
εἶπε νὰ περάσω ἀπὸ τὸ κτήμα τῆς
κυρᾶς Μαρίας γιὰ νὰ τῆς πῶ μιὰ πα-
ραγγελία. Λοιπὸν ἔφτασα στὸ κτήμα
καὶ καθὼς ἔμπαινα στὴν αὐλὴ βλέ-
πω μιὰ ἄλεπού πὺν ἐκείνη τὴ στιγ-
μὴ ἄρπαξε μιὰ κότα. Ἐβάζε κάτι
φωνές ἢ κότα καὶ ἔβλα καὶ ἐγὼ κά-
τι φωνές καὶ πέταξα καὶ τὸ ντουφέκι
μου κάτω μ' ὅλη μου τὴ δύναμη γιὰ
νὰ φοβηθῇ ἢ ἄλεπού, Παππούλη,
καταλαβαίνει, δηλαδή.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ ΣΤΟ ΓΙΟ ΜΟΥ

Κοιμήσου!... Κοιμήσου!... Τὰ ὠραῖα
[σου τὰ μάτια]

Γλυκὰ καὶ ἄν γλαρώνουν, ἀνοίγουν νοερά
[σου τὰ μάτια]

Στοῦ ὄνειρου τὰ πλάνα, πανώρια, πα-
[λάτια]

Γλυκὰ, φτεροπόδα, νὰ βροῦν τὴ χαρὰ...
[σου τὰ μάτια]

Κοιμήσου!... Κοιμήσου!... Στὸ πλάι
[σου τὰ μάτια]

Τοῦ ὕπνου σου ὁ ἄρπυγος πάντα
[φρουρός...]

Ὁνειράτα πλάνα γιὰ σέβαντες κλείνω...
[Φῶς...]

Κοιμήσου!... Κοιμήσου!... Κοντὰ σου
[ἕνα ἀστὲρι]

Τῆς μάννας σου φέγγει ἡ μεγάλη στοργή.
Στὸ μέτωπό νιώθεις, γιὰ πῆς μου, ἕνα
[χέρι]

Γλυκὰ, στὴ βαθειὰ νὰ σ' ἀγγίξῃ, σιγῇ...
Κοιμήσου!... Κοιμήσου!... Τὰ χρο-

θὰ οὐρανοῦ εἶναι ἕνα-ἕνα μετὰ σ' ἀπο-
[ισπερνῶ...]

Καὶ βλέπω μπροστά μου, σὰν ὄνειρο
[νᾶναι,

Ἐσύ νὰ τρανεύῃς... καὶ ἐγὼ νὰ γερωῶ...
Κοιμήσου!... Κοιμήσου!... Μιὰ μέρα

[θὰ νάρθῃ
Γριούλα σὰν θάμῃ στὸ κρῶ νὰ οἰγῶ,
Γιὰ κοίταξε, γιὰ μου, σὶων χρόνον τὰ
[βράθη,

Νανούρισμα τότες, θὰ θέλω καὶ ἐγὼ...
ΛΙΑ Π. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Μαθήτριες του Μέλανος Δρυμού (Γερμανία) πάνε στο σχολείο με τις ώριμες τους κεντητές σάκκες στην πλάτη.

ΤΟ ΠΑΠΑΚΙ

(ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ)

(Ο Γιωργάκης κάθεται σε μια καρέκλα, κατσούφης).

Τιμωρία είμαι. Κυριακή μέρα, χαρά Θεού, ελοι θα πάνε εκδρομή και γ'ω τιμωρία. Σωστό είν' αυτό; Δίκαιο είναι; Σ' ελα τὰ μαθήματα έχω άριστα κι' όμως ο μπαμπάς μ' έδωσε τιμωρία. (Πέφνει θυμωμένο ύφος). Ο Μπαμπάς λέει: «Όταν σε βάζουν τιμωρία να μη θυμώνης, παρὰ να σκέπτεσαι. (Παύσις). Ε! Όλο να σκέπτομαι, να σκέπτομαι; Στο σχολείο, να σκέπτομαι την άριθμητική, στο σπίτι να σκέπτομαι την τιμωρία. Μου λέει ο Μπαμπάς. «Να λες μέσα σου. Γιατί με τιμώρησαν;» Γιατί; (Περιοδούν δυο λεπτά). Να τὰ συλλογίζομαι, λέει, ελα εσα έκανα από την άρχή. (Αργά).

Ο γαλατάς μας, μαζι με τον τε-νεκέ το γάλα, κρατούσε κι' ένα καλάθι. (Σηκώνεται πάνω). «Ε, του λέω. Τι καλάθι είν' αυτό; (Μιμείται τη φωνή). Μή, μου λέει. Μή πιδήμ, είνι ένα παπάκι. (Με θαναασμό). Πα-πά-κι. Αχ, γαλατά μου, να χα-ρής, στάσου να τὸ δώ μιὰ στιγμή! —Οχ! Δὲ θέλου. Δὲν κάν. Είνι ξένου! (Μιμείται τη φωνή).

— Καλέ, θὰ τὸ φάω; Νὰ τὸ δώ μόνο. . .

Κι' ἔτσι με τὰ παρακάλια, τὸν κατάφερα. . . Ἀνοίγει τὸ καλάθι καὶ τί νὰ δῶ; Ἕνα παπάκι. Ἀχ! Μὲ τί ἔξυπνα ματάκια! Καὶ μιὰ μυτράρα μπὸ, μπὸ, μπὸ τί πλατεία!

— Νὰ σὲ χαρῶ χρυσό μου, τοῦ λέω.

— Πά πά-πά, μου λέει. Δὲ βαστώ. Τρέχω στὴ Μαμμά. Μαμ-μάκι μου, χρυσή μου, ἀργυρή μου, ἀγόρασέ μου το καὶ θὰ γίνω χρυσὸ παιδί, ἀργυρὸ παιδί· σπάνιο παιδί. Καὶ ἡ Μαμμά, ποὺ θέλει πολὺ νὰ εἶ-μαι χρυσὸ παιδί, τί νὰ κάνη; Ἐρ-χεται στὴν ξώπορτα. Μὰ ὁ γαλατάς δὲν τὸ ποὐλά τὸ παπάκι. Ἀπὸ δῶ, ἀπὸ κεῖ, μᾶς τὸ πούλησε.

— Ποῦ θὰ πᾶς τώρα; Νὰ καθή-σης λίγο στὴν κουζίνα νὰ τὸ παίξῃς κι' ὅστερα νὰ τὸ τσιμποῦν οἱ κότες, μου λέει ἡ Μαμμά.

— Καλά, καλὰ Μαμμά μου, λέω. Τι; . . Μπὰ ποῦ θὰ καθήσω στὴν κουζίνα. Μπὲν ποῦ θὰ τὸ βάλω στὸ κοτέτσι νὰ τὸ τσιμποῦν οἱ κότες. Ἐ; Καὶ νὰ τοῦ σπάσουν τὴν κεφάλαι του. Μπὰ! (Μὲ κατεβασμένη φωνή). Τὸ πηγα στὴν κάμαρά μου, τόβαλα μέ-σα σὲ μιὰ καπελιέρα. Ἐρριξα ψίχου-λα, χορταράκια, ἔβαλα νεράκι κι' ἔ-

κανα στὸ καπάκι τρυπίτσες γιὰ νὰ μὴ σκάσῃ τὸ χρυσό μου. Τί καλὰ! Τὴ νύχτα σὺν ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ, ἔβαλα τὴν κουνίτσα, δηλ. τὴν καπελιέρα μὲ τὸ παπάκι, δίπλα στὸ κρεβάτι μου, πάνω στὸ κομοδίνο. Ὅμως τὴ νύχτα, ξέρω καὶ γὼ πὼς γίνηκε; Ἐπεσε κάτω ἡ καπελιέρα κι' ἄρχισε τὸ πα-πάκι νὰ φωνάζῃ νὰ φωνάζῃ, χαλά-σμός Κυρίου; Σώπα τοῦλεγα. Σώπα! Τίποτ' αὐτό. Τί νὰ τοῦ πῆτε τώρα; Παιδί εἶναι νὰ τοῦ πῆτε «Σώπα καὶ θὰ σοῦ δώσω γλυκό;» Δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω. . . Δὲν εἶχα ἄλλη φορὰ παπάκι. Κι' ὁ Μπαμπάς κοιμάται δί-πλα στὴν ἄλλη κάμαρα. Ἀκούω κά-τι ὁμιλίες. Ὁχ. . . ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ μπαίνει μέσα ὁ Μπαμπάς, πίσω του ἡ Μαμμά. Τί νὰ κάνω ὁ καὶ μέ-νος; Κόκκαλο ἔμεινα. Νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ, μοῦ τὸ πῆραν τὸ παπάκι. Τὸ βάλανε στὴν κουζίνα. Ἐμένα μὲ κατσάδιασαν. Καλὰ ποῦ ὁ Μπαμπάς φεύγει πρωί, πρωί. Πρὶν ξυπνήσω. Ἀλλοῦ, (χειρονομία δι' ἀπερφετε-σύλο). Μόλις ξύπνησα, στὴν κουζίνα βρέθηκα. Τῆς λέω τῆς Μαριάς, θὰ μοῦ δώσεις τὸ παπάκι καὶ δὲ θὰ πῆς τίποτα. Σοῦτ! Τσιμουδιά! Μοῦ τό-δωσε. (Γελαστὸς καὶ μὲ καμάρι). Εἴμαστε φίλοι μὲ τὴ Μαρία. Ἐκείνο τὸ πρωί ἦρθαν καὶ κυρίες στὸ σπί-τι. Ἡ Μαμμά ἦταν ἀπασχολημένη. Ἐτσι ἐγὼ τὰ πέρασα ὥραια. Θὰ βγαίνανε ἔξω οἱ κυρίες μὲ τὴ Μαμ-μά. Φίνα.

— Γιωργάκη, ντύσου. Ὁάρθῃς μα-ζί μας! φωνάζει ὁμως ἡ Μαμμά.

Θαυμάσια! Κι' αὐτὸ γίνεται. Ντύ-νομαι στὴ στιγμή. Πήγαίνα μπροστά. Πίσω ἔρχονταν οἱ κυρίες. Ἀνεβήκα-με στὸ λεωφορεῖο. Καὶ (σέρνει τὴ φωνή του) ξα-φνι-κά, πάλι πα! πάλι. . . πάλι πα! πάλι. . . Τὸ παπάκι βγάζει τὸ κεφάλι του μέσα ἀπὸ τὴ μπλούζα μου. (Γρήγορα). Μέσ' στὴ μπλούζα μου τὸ εἶχα χῶσει. Τί νομίζετε; Τ' ἄφησα σπῆτι; Ἀρχίζει λοιπὸν τίς φωνές τὸ παπάκι. . . Ὅλοι οἱ ἐπιβά-τες ξαφνιασθηκαν. Κι' ἔπειτα ελοι ἄρχισαν νὰ γελοῦν. Καλὰ οἱ ἄλλοι. Ἀς κάνουν ὁ, τι θέλουν. Ἡ Μαμμά θέ-λω νὰ μάθω τί κάνει. Φοβάμαι νὰ γυρίσω νὰ τὴ δῶ. Μὲ τὴν ἀκρὴ τοῦ ματιοῦ μου κοιτάω. . . Ἐν τάξει! Γε-λά. Βάζω κι' ἐγὼ τὰ γέλια. (Χτυπᾷ δὴθεν τὸ παπάκι, ποὺ βγήκε ἀπὸ τὴ μπλούζα).

— Σοῦτ! Σοῦτ! Σώπα! Ἀτακτο. Σοβαρεύεται ἡ Μαμμά, σοβαρεύο-μαι κι' ἐγὼ.

— Τί τὸ τυραννᾷς τὸ καὶ μένο τὸ ζωο; λέει.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΨΕΙΜ

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ 1938

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ», ΠΡΟΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΝ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

«Ετος 600». — Καλὰ τὰ καταφέραμε! — Οἱ ὁδοὶ μένουν οἱ ἴδιοι. — Τὰ νέα ἀναγνώσματα. — Ὁ «Τὸμ Σῶγερ». — Τὸ μυστήριον τῆς ξανθῆς κουκίας. — Ὁ Τοτὸς καὶ τὸ κουνέλι του. — Ἀλλὰ δύο μυθιστορη-ματα. — Δῶρα σ' αὐτοὺς ποὺ θάναυώσουν ἐγκαίρως τὴ συνδρομὴ τους. — Τὸ ὄρατο βιβλίον τοῦ ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τοῦ Μπαρί. — Τόμοι Διαπλάσεως μὲ μεγάλη ἐκπτώση. — Τὸ Ξεσπάδωμα.

στὴν ἀγάπη τῶν παιδιῶν

μου. Σ' αὐτὴν χρηστώ τὴ μακρίά μου ζωὴ. Καὶ μ' αὐ-τὴν ἐλπίζω νὰ ζήσω ἀκόμα πολ-λό. Ἀς εἶναι δὲν πρόκειται τώ-ρα γιὰ τὸ ἀπώτερο μέλλον. Νὰ ἴδουμε μόνο τί θὰ κάμουμε στὸ προσεχές. . . Πέρου. τέτοιον καιρὸ, στὴν Πρόσκλησή μου γιὰ τὴν ἀνανέωση τῆς συνδρο-μῆς, σᾶς ἔγραφα: «Τὰ νέα μου δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐχάριστα». Γιατὶ ἡμουν ἀκόμα πολὺ κου-ρασμένη, δὲν μποροῦσα νὰ τὰ βγάλω πέρα μονάχη μου, δὲν ἤθελα καὶ νὰ σᾶς βαρύνω μὲ αὐξηση τῆς συνδρομῆς, γιὰ νὰ-χω ἀρκετοὺς πόρους ὥστε νὰ πάρω ἀνθρώπους νὰ μὲ βοη-θοῦν, καὶ φοβόμουν πὼς μόλις καὶ μετὰ βίας θὰ κατάφερα νὰ βγάλω τὸ δεκάσελικο κατ' ἐ-βδομάδα. «Μόνο κάπου-κάπου —σᾶς ἔγραφα— ἴσως μιὰ φορὰ τὸ μῆνα, θὰ βγάλω καὶ κανένα δωδεκάσελικο». Ἀλλὰ ὁ φόβος μου δείχθηκε μάταιος. Ὁ Θεὸς κι' ἡ ἀγάπη σας μοῦ ἔδωσαν δύναμη καὶ τὰ κατάφερα καλὰ. Ταχτικά κάθε μῆνα, σ' ελο τὸ διάστημα τοῦ 1937, σᾶς ἔδινα ἀπὸ ἕνα δωδεκάσελικο. Καμμιά διακοπὴ, καμμιά ἐλάτ-τωση δὲ ἔκαμα τὸ καλοκαίρι. Ἡ κίνησή μου, μὲ τοὺς τόσους τακτικούς κι' ἑκτακτικούς διαγωνισμούς, ἦταν ζωη-ρότατη. Καὶ τ' ἀναγνώσματά μου τόσο ἐκλεκτά, ὥστε ὁ Τόμος τοῦ 1937, ποὺ συμπληρώνεται τὴν 30 Νοεμβρίου, θὰ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους τῆς ζωῆς μου. Μπο-ρεῖ λοιπὸν νὰ πῶ πὼς ἡ κρίση πέρασε καὶ δὲν φοβοῦ-μαι πιά τίποτα. Ἀντίθετα ἀπὸ πέρου, σᾶς λέω φέτος πὼς τὰ νέχ μου εἶναι εὐχάριστα. Ἀν καὶ ἡ συνδρο-μὴ μὴ μένει πάντα ἡ ἴδια—100 δραχμὲς ἡ ἑτησίᾳ τοῦ Ἐ-σωτερικοῦ καὶ τὰ λοιπὰ, ὅπως τὰ βλέπετε στοὺς ὁρους ἐγγραφῆς—θὰ βγάλω πάλι ἀπὸ ἕνα δωδεκάσελικο τὸ μῆνα, τακτικώτατα, καὶ μὲ τὰ νέα ἀναγνώσματα ποὺ

Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΑΝΑΜΠΕΛΛΑΣ
Εἰκὼν ἀπὸ τὸ νέο μας μυθιστόρημα «Τὸ μυστήριον
τῆς ξανθῆς κουκίας»

ἐδιάλεξα, ὁ Τόμος τοῦ 1938 θὰ εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ κά-θε προηγούμενο. Καὶ πρῶτα-πρῶτα, εἰν' ἕνα θαυμάσιο μυ-θιστόρημα μὲ τὸν τίτλο:

«ΤΟΜ ΣΩΓΕΡ»

ἔργο τοῦ διάσημου ἀμερικανοῦ συγγραφέα Μάρκ Τουαίν. Οἱ παλαιότεροι συνδρομηταὶ θὰ θυμούνται βέβαια τὸ «Βασίλειο ποὺ Ζητιανόπουλο» τοῦ ἰδίου συγγραφέα, ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα μυθιστορήματα ποὺ ἔχω δημοσιεύσει ὡς τώρα. Λοιπὸν ὁ «Τόμ Σῶγερ» θεωρεῖται ἀνώτερο ἀκόμη ἀπὸ ἐκεῖνο. Ἐχει μεταφρασθῇ σὲ ὅλες σχεδὸν τίς γλώσσες, διαβάζεται ἀπ' ὅλα τὰ παιδιά τοῦ κόσμου, καὶ

τ' Ἀμερικανόπουλα τὸν ξέρουν σχεδὸν ὅλον ἀπ' ἑξῶ. Εἶναι ἡ ἱστορία ἑνὸς αγοριοῦ, ἐνὸς μι-κροῦ Ἀμερικανόπουλου ποὺ ζῇ σὲ μιὰ μικρὴ ἐπαρχιακὴ πόλη, στὶς ὄχθες τοῦ Μισσουρή, μαζὶ μὲ τὴ γρηὰ θεία του. Τί δια-βολόπαιδο αὐτὸς ὁ Τόμ, τί μι-κρὸς σατανᾶς! Πόσες φάρσες δὲν σκαρώνει στὴ δυστυχισμένη θεία Πόλλυ ποὺ τὸν ἔχει ἀνα-στήσει ἀπὸ μικρόν, πόσες τι-μωρίες δὲν ἀναγκάζει τοὺς δα-σκάλους τοῦ νὰ τοῦ βάζουν. Βέβαια καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸν πᾶρετε γιὰ ὑπόδειγμα, ἂ ὅχι! Μὰ ὥστόσο δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τοῦ κρατήσῃ κακία, νὰ πά-ρη στὰ σοβαρὰ τίς ἀταξίες του καὶ νὰ τὸν ἀντιπαθήσῃ. Γιατὶ τὰ κάνη ὅλα τόσο ἔξυπνα, μὲ τόσο κέφι καὶ στὸ βάθος ἔχει τόσο χρυσὴ καρδιά ποὺ θέλον-τας καὶ μὴ τοῦ συγχωρεῖ ὅλες τίς διαβολιές του καὶ παρακο-λουθεῖ μ' ἐνδιαφέρον καὶ στὸ τέλος μὲ ἀγωνία τίς περιπέ-τειες, τίς μεγάλες καὶ ἀληθινὲς περιπέτειες ποὺ περνᾷ. Θέ-

λοντας νὰ παίξῃ μιὰ νέα φάρσα στὴ θεία του. Μὰ τὸ μεγαλύτερο θέλητρο ἀπὸ τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ δὲν εἶ-ναι οὔτε ἡ ὑπόθεσή του οὔτε οἱ χαρακτήρες ποὺ παρο-υαίξει, ἀλλὰ τὸ γράψιμό του. Εἶναι ἀπαράμιλλο τὸ χροῖ-μα τοῦ μεγάλου Ἀμερικανοῦ συγγραφέα, ποὺ δὲν ἔχει ὁμοίᾳ τοῦ σ' αὐτὸ τὸ εἶδος. Οἱ διάλογοι τῶν παιδιῶν (τοῦ Τόμ καὶ τῶν φίλων του) εἶναι παρμένοι σὺν ἀπὸ τὸ φυσικὸ καὶ σὲ μερικὰ σημεῖα, — τί λέω σὲ μερικὰ ση-μεῖα; κάθε τόσο, — θὰ σᾶς πιάσουν τέτοια γέλια ποὺ θὰ σᾶς ἔρχονται κλάμματα.

Φυσικὰ ἕνα τέτοιο ἔργο ἔπρεπε νὰ εἰκονογραφηθῇ κι' ἀνάλογα κι' ἔτσι ἀπ' ὅλες τίς ἐκδόσεις διάλεξα ὡς τὴν πιὸ πετυχημένη τὴν εἰκονογράφηση τῆς Γερμανικῆς

εκδόσεως με τὰ χριστουγεννιάτικα σκίτσα τοῦ διασώμου Γερμανοῦ γελοιογράφου *Walter Trier*. Βέβαια τὸ νὰ προμηθευθῶν ὅλα αὐτὰ τὰ βιβλία καὶ νὰ διαλέξω ἀνάμεσά τους μοῦ στοίχισε πολὺ κόπο καὶ πάρα πολλὰ ἔξοδα, ἀλλὰ ξέρετε πὼς δὲν σταματῶ μπροστὰ σὲ καμμιά θυσία γιὰ νὰ εὐχαριστήσω τὰ παιδιά μου καὶ πὼς τὸ ἐμβλημα μου εἶναι «Κάθε τόμος ἀνώτερος ἀπὸ τὸν προηγούμενο», πόσο μᾶλλον αὐτὸς ὁ τόμος ποὺ συμπληρώνει τὴν ἐξηκονταετηρίδα μου!

Ὁ «*Τὸμ Σῶνερ*» θὰ κρατήσῃ ὅλο τὸ χρόνο (μὰ κι' ὅταν τελειώσῃ θὰ θέλετε νὰ κρατήσῃ ἀκόμη, ἂν εἶναι δυνατόν) ἐκτὸς ὅμως ἀπ' αὐτὸν θὰ δημοσιεύσω καὶ ἄλλα δύο μυθιστορήματα ποὺ θὰ κρατήσουν ἀπὸ ἓνα ἐξάμηνο. Τὸ πρῶτο εἶναι

«ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ»

τῆς Ἰταλίδος συγγραφέως *Maria-Pia Sorrentina*. Καθὼς μαντεύετε ἀπὸ τὸν τίτλο τοῦ εἶναι ἓνα μυθιστόρημα ἀστυνομικό, γεμάτο περιπέτειες καὶ δράση. Γιὰ ἡρωῖδα ἔχει τὴν χαριτωμένη Ἀναμπέλλα, τὴν μικρούλα ὀρφανή ποὺ τὴν ἔχει στὸ σπῆτι τῆς ἡ γρηῃς θεῖας τῆς Ὀνωρίνας — μὰ νᾶναι θεῖα τῆς ἄραγε; — καὶ τὴν στέλνει στοὺς δρόμους νὰ πουλᾷ κάρτες. Ἐνα περίεργο μυστήριο περιβάλλει τὴν μικρὴν Ἀναμπέλλα. περίεργοι τύποι τὴν παρακολουθοῦν, ἄλλοι τὴν καταδιώκουν, ἄλλοι θέλουν νὰ τῆς δώσουν μυστηριώδη σημεῖα, καὶ στὸ τέλος τὴν ἀρπάζουν καὶ τὴν κρύβουν σ' ἓνα μέρος ἀγνωστο. Εὐτυχῶς ποὺ ἡ ὀρφανούλα ἔχει πιστοὺς φίλους καὶ προστάτες, τὸν μικρὸ ἐφημεριδοπώλη Ρικάρντο, τὴν δεσποινίδα Γκρέτα τὴν ζωγράφου, τὸν ντετεκτὶβ τὸν κύριο Καζιμίρ. Ὅλοι αὐτοὶ κινοῦν γῆ καὶ θάλασσα καὶ στὸ τέλος ἡ Ἀναμπέλλα ἐλευθερώνεται καὶ τὸ μυστήριο ἐξιχνιάζεται. Καὶ ἡ ξανθὴ κούκλα; Ἀ, μὰ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς τὰ πῶ ὅλα. Θὰ τὰ ἱδῆτε καὶ μόνοι σας παρακολουθώντας με ὅλο καὶ μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον κάθε βδομάδα τὸ συναρπαστικὸ αὐτὸ μυθιστόρημα.

Γιὰ τὸ δεύτερο ἐξάμηνο ἔχω διάφορα μυθιστορήματα ὑπ' ὄψει μου. Ἐνα γαλλικὸ ὠραιότατο με τίτλο «Οἱ κηδεμόνες τῆς Ντουντοῦς», ἓνα ἄλλο ποὺ διαδραματίζεται στὴν Αἴγυπτο τῶν Φαραῶν! Δὲν ἔχω ὅμως ἀκόμη ἀποφασίσει. Ἴσως βάλω καὶ καμμιά ἀναδημοσίευση (π. χ. τὸ «Μικρὸ Λόρδο»). — Ὅσο γιὰ τὰ μικρότερα παιδιά, ἡ *Κυρὰ-Μάρθα* θὰ τοὺς διηγηθῇ πάλι δυο-τρεῖς θελκτικὲς ἱστορίες, ποὺ ἡ πρώτη θὰ εἶναι:

«Ο ΤΟΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΥΝΕΛΙ ΤΟΥ»

Ὡς τώρα, τὰ ζωντανὰ αὐτῶν τῶν ἱστοριῶν ἦταν σκύλοι, γάτες, πουλιὰ τῆς ἀγλῆς, τοῦ σταύλου καὶ καθεξῆς. Πρῶτη φορὰ τὰ μικρά μας θὰ παρακολουθήσουν καὶ μιὰ ἱστορία με κουνέλι. Καὶ τὰ βεβαιῶν πὼς θὰ εὐχαριστηθοῦν πολὺ. Περιττὸ τώρα νὰ πῶ γιὰ τὴν ἄλλη ὅλη τοῦ νέου Τόμου — ποιήματα, διηγῆματα θεατρικὰ ἔργα

κτλ. — γιὰ τὰ «*Νέα καὶ Περιεργα ἀπ' ὅλο τὸν κόσμον*» ποὺ θὰ σᾶς γράφῃ μιὰ φορὰ τὸ μῆνα ὁ Ἀνανίας, γιὰ τὴν «*Ἀθηναϊκὴν Ἐπιστολὴν*», ποὺ δὲν θὰ πάψῃ νὰ σᾶς χαρίζῃ καὶ ἐβδομάδα ὁ ἀγαπητὸς σας κ. Φαίδων, γιὰ τὸ πλῆθος τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτακτῶν Διαγωνισμῶν ποὺ θὰ κάμω καὶ φέτος. Δὲν μένει λοιπὸν παρὰ... νᾶνανεώσετε τὴν συνδρομὴ σας. Κι' ἀκοῦστε

ΤΑ ΔΩΡΑ

ποὺ δίνω σ' ἐκείνους ποὺ θὰ τὸ κάμουν γρηγορώτερα: Σᾶς εἶπα στὴν Ἀλληλογραφία τοῦ 4ου φυλλαδίου γιὰ τὸν ὠραιότατο βιβλίο, τὸ πλουσιόκι' εἰκονογραφημένο, ποὺ ἔδωκε ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τοῦ Μπάρι γιὰ τὴν Ἑλληνικὴν τοῦ Μεταδόσεις, τὴν Διαπλαστικὴν καὶ τὴν ἄλλες. Λοιπὸν, ὅσοι ἀνανεώσουν τὴν συνδρομὴν τους γιὰ τὸ 1938 ὡς τὴν 15 Δεκεμβρίου, θὰ λάβουν τὸ Βιβλίο τοῦ Μπάρι δωρεάν. (Ἐγὼ θὰ στείλω στὸ Μπάρι τὴν διευθύνσει τους καὶ θὰ τὸ λάβουν ἀπ' εὐθείας χωρὶς νὰ πληρώσουν οὔτε ταχυδρομικά.) — Δεύτερο, ὅσοι θὰ ἀνανεώσουν τὴν συνδρομὴν τους ὡς τὴν 31 Δεκεμβρίου, θὰ ἔχουν τὸ προνόμιο νὰγοράσουν δύο Τόμους μου Β' Περιόδου, οἷσδῃποτε τιμῆς, πληρώνοντας μόνο 60 δραχμὲς τὸν ἓνα (καὶ τὰ ταχυδρομικά, ἐννοεῖται, ὅσοι δὲν θὰ τοὺς πάρουν ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου οἱ ἴδιοι). — Καὶ τρίτο, ὅσοι θὰ ἀνανεώσουν ὡς τὴν 31 Ἰανουαρίου, θὰ ἔχουν τὸ προνόμιο νὰγοράσουν ἓνα τόμο μου με τὴν ἴδια ἔκπτωση. (Τὸ προνόμιο αὐτό, γιὰ ὅλους τοὺς ὡς ἄνω δικαιούχους, θὰ ἰσχύῃ ὡς τὸ τέλος Μαρτίου. Ὑστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν προθεσμία, ἂν ἐκείνους ποὺ θὰ ἀνανεώσῃ ἐγκαίρως, δὲν κάμῃ χρῆση, δὲν θάχῃ πιά τὸ δικαίωμα νὰγοράσῃ τόμο με ἔκπτωση. Κι' ἐν' ἄλλο ἀκόμη: Ἐπειδὴ κι' οἱ τόμοι τῆς Β' Περιόδου ἀρχίσαν νὰ ἐξαντλοῦνται, καλὸ εἶναι στὴν παραγγελία σας νὰ σημειώνετε δύο ἐτῶν τόμους, ὥστε ἂν εἶναι ἐξηντηλημένος ὁ ἓνας, νὰ σᾶς στέλνω χωρὶς χρονοτριβὴ τὸν ἄλλο. Τὰ μυθιστορήματα ποὺ περιέχει κάθε μου Τόμος, τὰ βλέπετε στὸν Πίνακα τοῦ 3ου φυλλαδίου.

ΤΟ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑ

Τᾶνωτέρω Δῶρα — Βιβλίο τοῦ Μπάρι δωρεάν, Τόμους ἢ Τόμο με ἔκπτωση — θὰ ἔχουν καὶ ὅσοι θὰ ἐγγραφοῦν συνδρομητὰ γιὰ πρώτη φορὰ ὡς τὴν 15 ἢ 31 Δεκεμβρίου ἢ 31 Ἰανουαρίου. Κι' αὐτὸ θὰ βοηθῇ πολὺ τὸ Ξεσπάθωμα σας τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ποὺ εἶναι κι' ἡ καταλλήλότερη, ὁ νέος Διαγωνισμὸς Ξεσπαθώματος θὰ προκηρυχθῇ στὸ ἐρχόμενο. Ἀλλὰ ἔχετε τὸ ὑπ' ὄψει σας κι' ἀπὸ τώρα. Θὰ εἶναι εὐκαίρια, μαζὶ με τὴν ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς σας, νὰ μοῦ στείλετε καὶ τὴν συνδρομὴ κανενὸς νέου, ποὺ θὰ τὸν ἔχετε πείση νὰ ἐγγραφῇ στὸ ἀγαπητὸ σας περιοδικό.

Αὐτά, παιδιά μου, εἶναι τὰ Νέα μου τοῦ 1938. Καὶ τώρα... σᾶς περιμένω καὶ σᾶς θέλω!

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ

Βαρεῖά πέσαν τὰ σύννεφα στὴς ἀψηλές
Σὺν κάποιας μακροσμένης συμφορᾶς
Οἱ λευκὲς ἀνατολίσαν δειλὲς καὶ λυ-
Στὸ φύσημα τοῦ φθινοπωρινοῦ ἀγέρα.
Τὰ κυπαρίσσια ὑψώνονται σκοῦρα καὶ
Σὺν σὲ μιὰ μυστικὴ δέσση βυθισμένα
Γαλήνιες σκύφαν οἱ ἐλιές τὰ μελαγ-
Τ' ἀσημωτὰ κλαδιὰ τους βαρυφορτω-
μένα.

Τῆς ἀστραπῆς τ' ὀλόχρυσο τὸ μάτι ξα-
Καὶ τῆς βροχῆς τὰ δάχτυλα λαφρο-
Στὴ σκέψη, στὸ παράθυρο, τραγοῦδια,
Τὰ χρόνιο ξεχασμένα νὰ μοῦ ξανα-
ποῖνε.

Ροζελάντια [Α]

ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΗ ΘΥΣΙΑ

Ἐπαψαν πιά οἱ τεμπελιές, εἶναι τέ-
λη Σεπτεμβρίου καὶ τὸ σχολεῖο ἀνοίγει.
Καμαρωτὸς-καμαρωτὸς με τὸ χαρτί
στὸ χέρι παίρνω τὸ δρόμο τοῦ Γ' Γυ-
μνασίου γιὰ νὰ γραφῶ.
Μπαίνοντας ὁμοῦ στὸ γραφεῖο τοῦ κ.
Γυμνασιάρχου με περιμένει μιὰ ψυχρο-
λουσία ποὺ κάνει ἀμέσως νὰ μοῦ πέσῃ
ὅλο τὸ καμάρι ποὺ εἶχα.
Ὁ κ. Γυμνασιάρχης δὲν ἐννοεῖ νὰ
με γράψῃ ἂν δὲν κόψω τὰ μαλλιά μου
με τὴν ψιλὴ μηχανή.
Εἶχα βλέπετε ξεχάσει τὸ περίφημο
ἔθιμο τοῦ σχολείου μας, τὸ κούρεμα
τοῦ κεφαλιοῦ ποὺ ἐφαρμόζεται κάθε Ὀ-
κτώβριον.

Τὶ νὰ κάνω, σὺν κανέναν κατάδικος
ποὺ παίρνει τὸ δρόμο τῆς ἐκτελέσεως
ἔτσι κι' ἐγὼ πῆρα τὸ δρόμο τοῦ κου-
ρείου.

Περιπατῶ καὶ χαϊδεύω κάπου-κάπου
καὶ τὴν χωρίστρα μου. Ἡ καὶ μὲν, εἶ-
ναι ἡ τελευταία φορὰ ποὺ βλέπει τὸ
φῶς τοῦ ἡλίου.

Σὲ λίγο κι' ὁ ἴδιος ὁ κύρ-Μανώλης
ὁ κουρέας τᾶχασε σὺν μ' ἀκούσε νὰ
τοῦ λέγω:

— Κόφτα, κύρ Μανώλη, κόφτα σύρ-
ριζα! ἢ χωρίστρα ἢ γράμματα λέγει ὁ
κ. Γυμνασιάρχης!

Κι' ὁ κύρ-Μανώλης με τὴ μηχανή
Νο 0 στὸ χέρι χαμογελοῦσε εὐχαριστη-
μένος γιὰ τὴν πάντα τὸν παιδεύα.

— Ἐλα σκύψε, πολλήμ' αἰμα, καὶ
στρατιώτῃ! μοῦ λέει.

Σκύβω κι' ἡ μηχανὴ ἀρχίζει τὸν πε-
ρίπατό της στὸ κεφάλι μου. Πηγαίνει

δεξιὰ, ἀριστερὰ, μπρὸς, πίσω ὡς ὅτου
ὁ κουρέας μοῦ λέγει: «Ἐτοιμος».

Σηκώνω τὰ μάτια στὸν καθρέφτη
καὶ τί νὰ δῶ!
Ἀπέναντί μου βρίσκεται μιὰ νερο-
κολόκυθα ἀπ' ἐκείνες ποὺ εἶχαν τὸ
παλιὸ καιρὸ γιὰ σαλβία!

Θέε μου τὸ κεφάλι μου εἶναι αὐτό;
Ἡ πρώτη ἐντύπωση εἶναι φοβερή,
καὶ σκύβω γρήγορα τὰ μάτια μου, γιὰ
νὰ μὴ βλέπω αὐτὴ τὴν κατάντια! Κάτω
στὰ πλακάκια ἀντικρίζω τὴν τοῦ φετος τῶν
μαλλιών μου ἀθῶα θύματα τῆς παι-
δείας!...

Βγαίνοντας ἀπ' τὸ κουρεῖο, σὺν νὰ
μὴν ἔφτανε τὸ χάλι μου, νὰ ἔχῃς καὶ τὰ
μαστοράκια νὰ σοῦ φωνάξουν:

— Γεῖά σου, φανάρη, ἔλα κι' ἐκρυ-
ψες τὸν ἥλιο!

Ἐννοεῖται ὅτι τώρα, μόλις ὁ κύριος
Γυμνασιάρχης εἶδε τὸ κεφάλι μου, τρα-
νὴ ἀπόδειξη πὼς εἶχα συμμορφωθῇ
πρὸς τὴν διαταγὴν του, δὲν εἶδε πιά
καμμιά δυσκολία γιὰ τὴν ἐγγραφήν μου.

Ταυρομάχος [Α]

Ο,ΤΙ ΛΑΜΠΕΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΥΣΟΣ

Καθόμαστε στὸ σταθμὸ καὶ περιμέ-
ναμε τὴν ἀδερφή μας. Τὸ τραῖνο ἀρ-
γούσε νὰ ἐρθῇ γιὰτὶ εἶχε καθυστέρη-
ση. Γι' αὐτὸ ἐπειδὴ δὲν εἶχαμε τί νὰ
κάνουμε, κοιτάσαμε καὶ ξανακοιτάσαμε
ὅλες τὴς ρεκλάμες, εἶχαμε μετρήσει ἓνα
σωρὸ φορὸς αὐτοῦς ποὺ ἦτανε στὸ
σταθμὸ καὶ τώρα, ἐπειδὴ δὲν εἶχαμε
τί ἄλλο νὰ κάνουμε, συζητούσαμε περὶ
ἀνέμων καὶ ὑδάτων.

Ξαφνικὰ τὸ μάτι μας ἔπεσε σὲ κάτι
ποὺ εἶχαμε πολὺ, μέσα στὸ σκοτάδι,
στὴς γραμμές.

— Βλέπεις ἐκεῖ πέρα κάτι ποὺ λαμ-
πει, τὶ νᾶναι ἄραγε.

— Κανένα χρυσό, εἶπε ἡ ἀδερφή μου.

— Μπᾶ, τίποτε πιά σπουδαῖο, εἶπα
ἐγὼ, δὲ βλέπεις πὼς λάμπει;

— Καλὰ λές, συμφώνησε κι' ἀδερφή
μου. Πᾶμε νὰ δοῦμε τί εἶναι.

Τρέξαμε λοιπὸν νὰ δοῦμε τί ἦταν. Ὅ-
σο προχωρούσαμε τόσο εἶχαμε λιγώ-
τερο. Τώρα μόλις φαινόταν.

Σκύψαμε καλὰ νὰ δοῦμε τί ἦταν καὶ
βλέπουμε ἓνα κομμάτι τενεκέ, ποὺ,
καθὼς ἔφευγε ἀπ' αὐτὸν τὸ φῶς καὶ
γύρω του ἦταν σκοτάδι εἶχαμε πολὺ.

— Εἶδες, εἶπε ἡ ἀδερφή μου, πὼς
γελαστήκαμε. Τὸ εἶδαμε ποὺ εἶχαμε
καὶ νομίσουμε ὅτι θὰ ἦταν τίποτα σπου-
δαῖο. Πᾶμε νὰ φύγουμε.

Ἀλήθεια, ἔτσι γελοῖαμαστε πολλὲς
φορὲς, σκέφτηκα, ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση
τῶν ἀνθρώπων.

Ἀπὸ μακρὺ, ἀπ' τὴν ἐξωτερικὴν τους
ἐμφάνισιν μᾶς φαίνονται σπουδαῖοι, ὅ-
πως καὶ τώρα ποὺ εἶχαμε ἓνα τυποτέ-
νο πρᾶγμα. Μὰ ὅσο τοὺς πλησιάζουμε
καὶ τοὺς παρατηροῦμε καλύτερα βλέ-

πουμε ὅτι γελαστήκαμε ὅταν τοὺς εἶδα-
με ἀπὸ μακρὺ καὶ φεύγουμε ἀπὸ κον-
τά τους γεμάτοι ἀπογοήτευση. Ἀκρι-
βῶς ὅπως καὶ τώρα.

Σὲ τέτοιες περιστάσεις πὼς νὰ μὴ
θυμᾶται κανεὶς, ὅπως θυμῆθηκα κι' ἐγὼ
τώρα, τὴ σοφὴ παροιμία:

«Ὅ,τι λάμπει δὲν εἶναι χρυσός».

Δοξαζόμενο Ἀκρωτήρ [Β]

Γ Α Δ Η Ν Η

Κι' ἀγογγυλᾷ στὸν οὐρανὸ
ἀπὸ τὴ δόση φωτισμένο
τῆς τρικυμίας τὸ στερεὸ
τὸ σύννεφο κομματιασμένο.

Ἀρ. Προβελέγγιος

Ἡ τρικυμία κόπασε. Ἡ θάλασσα
γαληνεμένη χωρίζει πάλι τὴς στεριές.
Ὁ ἥλιος ἔλαμψε κι' οἱ μαγικὲς του ἀ-
κτίνες ὑφασμένες ἀπ' τὸ μεταξὶ μᾶς
τρολλῆς παιχιδιάρικης ὀπτασίας, σκορ-
πίζουν διαμάντια στὸ βυθὸ τῆς θάλασ-
σας καὶ στίς δαντελωτὲς ἀκρογιαλιές
τοῦ νηιοῦ.

Τὰ κύματα φιδόσαλεύουν, τρεμου-
λιάζουν καὶ ἀσυγκράτητα παίζουν ἀνα-
μεταξύ τους καὶ με τὰ νερά ποὺ ἓνα ἀ-
νάλαφρο ἀγεράκι οἰκτιρεῖ.

Ἐνα φῶς καθαρὸ, ἄπλερο χορεύει
πάνω στὴ θάλασσα με χρυσὰ κι' ἀση-
μένια λαμπυρίσματα καὶ τυφλώνει τὰ
μάτια.

Μικρὰ τὰ κυματάκια παιχιδιάρικα
λικνίζουν τὰ καϊκια, γλιστροῦν, καβαλ-
λικεύουν τὰ πετράδια καὶ σβύνουν ἀ-
δύνατα καὶ σιωπηλά.

Τὰ χαλίγια λαμποκοποῦν κι' οἱ στά-
λες ἀπάνω τους λάμπουν σὰν πετράδια.

Πάνω σὰ βραχάκια πυκνὲς τοῦ φετος
ἀπὸ φύκια λιάζονται.

Τὰ ψαράκια βουτοῦν καὶ ξαναβαλ-
νουν χαρῶπα καὶ παίζουν κάνοντας ἓνα
σωρὸ τσαλιμάκια.

Κάπου, κάπου, κανένα μεγάλο πηδᾶ
ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ σὺν ἀσημένια σαι-
τα, σχίζει τὸν ἀέρα.

Τὰ καϊκια γιόμισαν με ναῦτες ποὺ
με κάδους βγάζουν ἔξω ρυθμικὰ τὸ νε-
ρό. Μερικὸι ἀνεβασμένοι στὰ κατάρτια
ἀφήνουν ἀπὸ καμιά φωνή, ἐνῶ ἓνα κα-
ραβόσκυλο γαυγίζει καὶ δὲ λείει νὰ στα-
ματήσει.

Ἐνας βαρκάρης παίρνει τὴν βάρκα
του καὶ γλιστρᾷ ἀθόρυβα, ἐνῶ τὰ κου-
πιά κάνουν στὸ νερὸ χρυσοροδίνους γύ-
ρους, γύρους μεγάλους, μικροὺς καὶ τὸ
στριφογυρίζουν.

Ὅλη ἡ ὀλόγιμα φύση λούστηκε στὸ
δειλινὸ. Τὰ σύννεφα ὀλοπόρφυρα, μα-
βιά, πορτοκαλλιά χαρίζουν τὸ φῶς τους
στὰ νερά.

Μὰ πόσες ἀποχωρήσεις!

Ὅλα εἶναι μικρούλια, κομματιασμέ-
να καὶ μένουν ἀκίνητα.

Πίσω τοὺς ὁ ἥλιος γέρνει στὴ δόση

